

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 17 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-4348 (TAP-20-1023) (TAIS NR. 20-8224)**

2020-06-10 Nr. NV-1614

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: Pateikti Seimui išvadą dėl Seimo narių parengto Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4348.

3. Dabartinė situacija:

- Seimo Peticijų komisijos 2018 m. lapkričio 21 d. posėdyje buvo nagrinėjama Mariaus Kučinsko peticija „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimo“. Peticijos tikslas – leisti važiuoti per perėjas nenulipant nuo dviračio, tačiau įsitikinus, kad tai yra saugu. Seimas 2018 m. gruodžio 4 d. protokoliniu nutarimu parėmė „Dėl Mariaus Kučinsko peticijos“ peticiją.

- **Seimo narių parengtame Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad:**

- ✓ **Dviračio, motorinio dviračio vairuotojui galima kirsti važiuojamąją kelio dalį** tiek reguliuojama, tiek nereguluojama pėsčiųjų perėja važiuojant dviračiu, motoriniu dviračiu. Privažiavęs nereguluojamą pėsčiųjų perėją dviračio, motorinio dviračio vairuotojas privalo:

- 1) sustoti,

- 2) praleisti važiuojamąją kelio dalimi važiuojančias transporto priemones,

- 3) pradėti važiuoti tik įsitikinęs, ar jo veiksmai neprivers kitus eismo dalyvius keisti judėjimo kryptį bei greitį,

- 4) pradėti važiuoti pėsčiųjų perėja tik įsitikinęs, kad tai yra saugu.

- ✓ Privažiavęs reguliuojamą pėsčiųjų perėją dviračio, motorinio dviračio vairuotojui eismo tvarką nustato šviesoforai arba reguliuotojas.

- ✓ Važiudamas tiek per nereguluojamą, tiek per reguliuojamą pėsčiųjų perėją dviračio ar motorinio dviračio vairuotojas privalo važiuoti greičiu, kuris yra artimas pėsčiojo judėjimo greičiui (3–7 km/h), duoti kelią pėstiesiems, neturi jiems trukdyti ar kelti pavojaus, paliekant tokį tarpą iš šono, kad eismas būtų saugus.

- **Vyriausybė savo poziciją dėl draudimo kirsti važiuojamąją dalį važiuojant pėsčiųjų perėjomis panaikinimo yra pateikusi 2019 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. 705** „Dėl Mariaus Kučinsko peticijoje išdėstytų reikalavimų ir pasiūlymų netenkinimo“, **kuriuo pritarta Vyriausybės Peticijų komisijos išvadai netenkinti Mariaus Kučinsko peticijoje išdėstytų reikalavimų ir pasiūlymų** dėl Kelių eismo taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“, pakeitimo.

4. Projekto esmė: Nepritarti Įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

- Pėsčiųjų perėja yra išskirtinai pėstiesiems numatytas eismo organizavimo elementas, kuriame eismo dalyviai kerta važiuojamąją kelio dalį eidami. Dviratininkų eismui per važiuojamąją dalį (nenulipus nuo dviračio) organizuoti turi būti naudojamas Kelių eismo taisyklėse nustatytas **horizontalusis ženklinimas – dviračių pervaža** – dvi lygiagrečios linijos, sudarytos iš kvadratų, žyminčios vietą, kur dviračių takas, dviračių juosta kerta važiuojamąją dalį.
- Kelių eismo taisyklėse nustatyta, kad **dviračių vairuotojams draudžiama kirsti važiuojamąją dalį važiuojant pėsčiųjų perėjomis**. Draudimas numatytas siekiant užtikrinti pėsčiųjų eismo saugą

pėsčiųjų perėjoje (padidinto pavojaus kelio vietoje) ir dviratininkų saugumą jiems kertant važiuojamąją dalį. Nesant horizontaliojo ženklavimo automobilių vairuotojai nėra įspėjami apie galimą dviračių eismą.

- **Nei Kelių eismo konvencija, nei Kelio ženklų ir signalų konvencija nenurodo, kad pėsčiųjų perėja gali būti naudojama dviračių eismui**, skirtingai nuo kitų nuostatų, kuriose numatyta tam tikra laisvė valstybėms pasirinkti jiems priimtina eismo organizavimo būdą, pavyzdžiui, Kelių eismo konvencijoje numatyta, kad dviračių takais galima leisti mopedų eismą ir pan. **Įstatymo projekte siūlomi pakeitimai iš esmės iškreiptų Kelių eismo konvencijoje nustatytą eismo tvarką ir Kelio ženklų ir signalų konvencijoje nustatytą kelio ženklų ir horizontaliojo ženklavimo sistemą.**
- 2017 m. pėsčiųjų perėjose įvyko 27 susidūrimai su per pėsčiųjų perėją važiuusiomis šios rūšies transporto priemonėmis (1 žmogus žuvo, 26 sužeisti), 2018 m. – 25 susidūrimai (26 žmonės sužeisti), 2019 m. – 37 susidūrimai (37 žmonės sužeisti). Pažymėtina, kad **2019 m. įvykę susidūrimai su per pėsčiųjų perėją važiuusiais dviračiais ar motoriniais dviračiais sudarė 14 proc. visų 2019 m. įvykusių susidūrimų su dviračiais, kai eismo įvykio metu buvo sužeisti dviračių vairuotojai.**
- Leidus dviratininkams važiuoti pėsčiųjų perėjomis **nebūtų užtikrinti kai kurių pėsčiųjų grupių – senjorų, vaikų, neįgaliųjų ar pėsčiųjų su vaikiškais vežimėliais ir kt. – saugumo interesai**, nes pėstieji turėtų išsitiesti sąlyginai nedideliame pėsčiųjų perėjos plote ir per ribotą laiką saugiai prasilenkti su greta važiuojančiomis dviratėmis transporto priemonėmis.
- **Dviratininkų eismo sąlygos turėtų būti gerinamos įrengiant ir plečiant jiems skirtą infrastruktūros tinklą** – pradedant nuo minimalių išlaidų reikalaujančių dviračių eismo organizavimo objektų – dviračių pervažų įrengimo ir baigiant sudėtingesniais dviračių takų ir dviračių juostų tiesimo projektais. **Kelio savininkams (miestuose – savivaldybėms) tinkamai įrengus dviračių infrastruktūrą keliuose (įrengiant dviračių takus, dviračių juostas, dviračių pervažas, atskiriant pėsčiųjų ir dviratininkų eismo srautus), dviračių važavimo pėsčiųjų perėjomis klausimas tampa neaktualus.**
- Įstatymo projektu **siūlomas teisinis reguliavimas neatitinka darnaus judumo miestuose gerosios praktikos** ir principų dėl dviračių takų tinklo plėtros ir eismo saugos užtikrinimo, nes siūloma eismo tvarka neskatinama dviračių infrastruktūros plėtra ir neužtikrinama eismo sauga pėsčiųjų perėjose.

5. Derinimas: Nutarimo projektas **suderintas** su Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Policijos departamentu, VĮ „Regitra“, Lietuvos transporto saugos administracija, Nutarimo projektui pritarė Lietuvos vairuotojų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo mokyklų asociacija.

Vilniaus miesto savivaldybė pritaria Seimo narių parengtam Įstatymo projektui – Susisiekimo ministerijos argumentai išdėstyti Vyriausybės nutarimo projekte.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė teikia tikslinamojo pobūdžio pastabą.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

7. Dalykinio vertinimo išvada: siūloma Projektą teikti svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt